

TAALWIJS.NU

nationaal platform
voor de **TALEN**

Workshop profielwerkstukken voor de talen

15:30-16:30 uur: korte pitches

16:30-17:30 uur: verdiepende sessies

/instituut
voor de
Nederlandse
taal/

Het PWS bij de
MUT: inhoud,
vakoverstijging,
een kans voor het
VO én WO

PWS-wereld: onderwerpen

Welkom op de PWS-Wereldwebsite!

Deze website neemt je mee op een wereldreis langs landen, culturen, talen en profielwerkstukonderwerpen. Per land/taal vind je onderwerpen voor de thema's economie, politiek, kunst/literatuur, film/muziek en geschiedenis.

Er zijn ook verschillende tools beschikbaar. Je kunt je inlezen op verschillende onderwerpen door de inleidende teksten, bronnen, filmpjes, en er is een toolkit: hoe schrijf je een PWS? met instructievideo's.

De website is ontwikkeld door een team van masterstudenten en docenten van de master educatie van de Universiteit Utrecht en de Rijksuniversiteit Groningen en wordt ondersteund door het [Taalportaal](#) van het Nationaal Platform voor de Talen en het [Meesterschapsteam Moderne Vreemde Talen](#).

DUITS

ENGELS

FRANS

Economie

Film/muziek
Tous les mêmes?
Toujours à la mode!
Homme politique, homme de musique
Danse et religion main dans la main

Geschiedenis

Kunst/literatuur

Politiek

SPAANS

TOOLKIT

Terug

Toolkit

In de toolkit vind je alle informatie over hoe je het maken van een PWS voor een alfa-vak aan kunt pakken. Het gaat dan om de methode die je voor je PWS gebruikt. Je kunt terecht bij algemene toolkits die voor alle onderwerpen handig zijn, maar ook bij thema-specifieke toolkits die speciaal gericht zijn op een specifiek thema.

ONDERZOEKSVRAAG

BRONNENONDERZOEK

ONDERZOEKSMETHODES

VERSLAG SCHRIJVEN

PWS-wereld:

toolkit

 Profielwerkstuk.nl

Maarten-Harm Verburg – projectleider www.profielwerkstuk.nl

Hét platform voor theorie en inspiratie voor het profielwerkstuk

- **Groot aanbod informatie profielwerkstuk**
  - Ondanks beperkte handvatten PWS in syllabi
- **Een website met theorie en inspiratie voor docenten en leerlingen (havo en vwo)**
  - Samenvoegen van bestaande materialen
  - PWS-kits
- **Gebruik het zelf en deel het met leerlingen**
- **Landelijke samenwerkingen**
  - Pws-wereld.nl, LitLab, profielwerkstuktaalkunde.nl
  - Alle Nederlandse universiteiten
- **Kracht binnen vo-ho-netwerken**
  - Bètapartners, Onderwijsnetwerk Zuid-Holland etc.

Meer informatie

- Gebruik het zelf en deel het met jouw leerlingen
  - www.profielwerkstuk.nl
- Vragen/opmerkingen?
  - Maarten-Harm Verburg – projectleider
communicatie@profielwerkstuk.nl

Workshop Schrijven & PWS

S

Schrijversvakschool

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

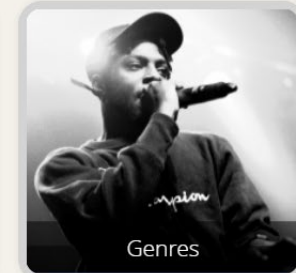
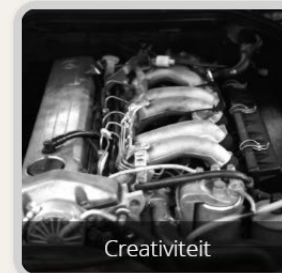
Micha Hamel

Els Stronks

Schrijfakademie.nl

Schrijfakademie.nl

Begin waar je wilt, en leer je gedachten in woorden uit te drukken

Over de makers Kennisclips Gebruikers aan het woord Docenten Publicaties

Vaardigheden Kennis Genre Houding Duur

Zoek...

Workshop Schrijven & PWS: opties

1. **onderzoek naar zelf schrijven**: zelf iets schrijven in een bepaald genre, en daarbij een reflectief onderzoeksverslag maken met onderzoek naar de genre-eisen waarin ze zich wilden houden, en de mate waarin dat gelukt is.
2. **onderzoek naar schrijfprocessen**: verschillende versies van een tekst schrijven - gebaseerd op onderzoek naar de effecten die van de verschillen verwacht mogen worden - en een lezersonderzoek uitvoeren om te zien of die effecten onder die lezers ook waarneembaar zijn.
3. **onderzoek naar schrijverschap**: werk van (beroemde, vergeten, bewonderde, ...) schrijvers bestuderen om te achterhalen welke opvattingen over schrijven daarachter schuilgaan

Workshop Schrijven & PWS: aanpak

1. bronnen
2. methoden

Schrijf je PWS over literatuur

Ben je benieuwd naar de wereld achter de boeken die je leest voor je lijst? De literaire wereld – de literatuur zelf, maar ook de auteurs, lezers, uitgeverijen, festivals – is een onuitputtelijke bron van onderzoek.

Schrijf je pws met LitLab

Workshop profielwerkstukken voor de talen , 9 juni 2022

De redactie van LitLab: Els Stronks, Feike Dietz, Tessa van de Warenburg, Lucas van der Deijl

www.litlab.nl / info@litlab.nl

LitLab bevat momenteel:

- 22 Proeven (m.n. voor havo/vwo bovenbouw)
- 68 Leesclubs (vmbo/havo/vwo)
- 11 Staaltjes (onderbouw vmbo/havo/vwo)
- Tientallen onderwerpen voor profielwerkstukken

LitLab bereikte het afgelopen jaar 57.800 bezoekers. Maandelijks ca. 4000-5000 unieke bezoekers, 18.000-20.000 pageviews.

Wat gaan we in deze workshop doen?

- Toelichting PWS-handleiding LitLab
- Demonstratie van één van de onderwerpen
- Toelichting op herziening van de handleiding
- Discussie: toekomstplannen voor de PWS-pagina

Profielwerkstuktaalkunde.nl: Taalwetenschap in thema's en toolkits

Kristel Doreleijers (k.g.a.doreleijers@tilburguniversity.edu)

**PROFIELWERKSTUK
TAALKUNDE**

Home Taalkunde **Thema's** Toolkits Over ons Contact

Meertaligheid Dialect Sociale taalvariatie Taalvererving Taal in contact Naamkunde Woorden

Ontdek wat jou interesseert.

Je kunt taal op veel verschillende manieren bestuderen. Taal is namelijk meer dan wat je terug kunt vinden in de *Van Dale* of in het *Groene Boekje*. Je hebt niet alleen losse woorden opgeslagen in je brein, maar ook de betekenis van deze woorden. Ook weet je hoe je woorden en zinnen kunt bouwen met behulp van allerlei losse taalelementen. Met die bouwstenen kun je een oneindig aantal uitingen produceren! Vervolgens heb je wel een spraakkanaal nodig om die uitingen ook daadwerkelijk een geluid te geven. Daarbij weet je meestal heel goed wanneer je bepaalde dingen kan of moet zeggen, door gebruik te maken van de context. Wanneer je al deze processen bij elkaar optelt, kom je tot de conclusie dat taal eigenlijk een heel complex systeem is, dat bestaat uit meerdere deelsystemen en waarbij veel verschillende vraagstukken een rol spelen.

Profielwerkstuk Taalkunde heeft zeven thema's voor jou geselecteerd waarin meerdere perspectieven op ons taalsysteem aan bod komen: meertaligheid, dialect, sociale taalvariatie, taalvererving, taal in contact, naamkunde en woorden (neologismen). Het thema taalvererving is bovendien onderverdeeld in drie subthema's: eerstetaalvererving (of: moedertaalvererving), tweedetaalvererving en taalstoornissen. Klik op één van de pagina's hierboven om meer te weten te komen!

Wanneer je geïnteresseerd bent in een toegankelijk overzicht van de manieren waarop je allemaal naar taal kunt kijken, is het boekje *Taal* (2016) van Sterre Leufkens het lezen waard! Daarin kijk je als lezer naar taal met de blik van onder andere een kind, een dier, een hersendeskundige, een socioloog en een politieman. Door het innemen van een ander perspectief krijg je meer inzicht in wat taal is én wat je er allemaal mee kunt doen. Ook de *Atlas van de Nederlandse taal* (editie Nederland, 2017) biedt veel begrijpelijke en aanvullende informatie over de thema's die op deze website aan bod komen.

Maak van jouw profielwerkstuk iets unieks!

Deel jouw ervaring.

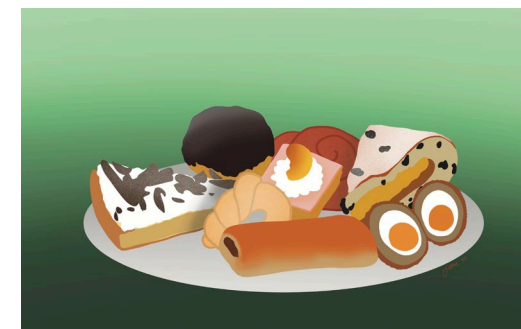
Zij gingen jou voor

Bekijk de mini-documentaire van Youri, Ricardo en Daan, of lees het interview over taalverandering van Kimberly en Kim! Klik [hier](#) voor ervaringen.

Profielwerkstukprijs

Ook dit jaar organiseert Levende Talen Nederlands (LTN) een wedstrijd voor het beste profielwerkstuk Nederlands: 'Profielwerkstuk Nederlands van het jaar'. De beste profielwerkstukken Nederlands (**vw en havo**) worden beloond met een eervolle vermelding, €100, én publicatie op de website lerarennederlands.nl.

Nieuw: voor leerlingen in het **vmbo** is er dit jaar een aparte prijs voor een profielwerkstuk waarin een mooie taalprestatie is geleverd. Ook deze winnaar ontvangt een geldbedrag van €100!

Download hier jouw toolkit(s)!

Bij welke wetenschapper sluit jij aan?

Toolkit Meertaligheid

In deze toolkit vind je meer inhoudelijke informatie over het thema meertaligheid. Je leest er over mogelijke onderwerpen, invalshoeken, onderzoeksmethoden en onderzoeksmaterialen. Ook geven we je alvast een aantal leestips om je goed voor te bereiden om jouw profielwerkstuk rondom dit thema. Dr. Sible Andringa komt aan het woord over de consequenties van meertaligheid en tweetalig onderwijs in Nederland!

Toolkit Meertaligheid.pdf

Adobe Acrobat document [221.0 KB]

Download

Toolkit Dialect

In deze toolkit vind je meer inhoudelijke informatie over het thema dialect. Je leest er over mogelijke onderwerpen, invalshoeken, onderzoeksmethoden en onderzoeksmaterialen. Ook geven we je alvast een aantal leestips om je goed voor te bereiden op jouw profielwerkstuk rondom dit thema. Prof. Dr. Jos Swanenbergh komt aan het woord over de relevantie van dialectonderzoek en het bijzondere van dialecten vandaag de dag!

Toolkit Dialect.pdf

Adobe Acrobat document [478.3 KB]

Download

PROFIELWERKSTUK TAAKUNDE

Toolkit Neologismen

Neologismen zijn nieuwe woorden of bestaande woorden met een nieuwe betekenis. Uit statistieken van het Instituut voor de Nederlandse Taal (INT) blijkt dat sinds 2000 zo'n 2000 à 3000 neologismen in de Nederlandse taal terecht zijn gekomen. Vaak hangt de oorsprong van nieuwe woorden samen met maatschappelijke veranderingen, bijvoorbeeld op het gebied van politiek, techniek en wetenschap. Doordat er nieuwe objecten, concepten, tendensen, uitdagingen of verschijnselen bij komen, heeft de taal ook nieuwe woorden nodig om deze uit te drukken. Met andere woorden: de taal evolueert mee. In het algemeen wordt een neologisme een 'bijverletje' genoemd als het twee generaties (zo'n 30-40 jaar) overleeft. De kans bestaat dat het ook in het woordenboek wordt opgenomen. Steeds meer uitgeverij gebruiken nieuwe woorden in hun woordenboek als een soort marketingtruc. Ook zijn er zogenaamde 'spiegelwoordenboeken' die neologismen bevatten en gedeeltelijk overlappen met het 'gewone' woordenboek. Deze ontstaan bijvoorbeeld rondom grote sportevenementen als het EK of WK voetbal of ze hebben betrekking op een bepaald onderwerp zoals modestaal of highpoint. Neologismen kunnen dus heel veel zeggen over de samenleving in een bepaalde tijd. Zo heeft de introde van het woord 'doolfinstechnologie' synchroom met deze innovatie tijdens het WK voetbal in Brazilië (2014). In tegenstelling tot de neologismen zijn er ook zogenaamde 'retrologismen': woorden die bijna niemand meer gebruikt. Deze 'vergeetwoorden' kunnen ook hun woordenboekstatus verliezen als ze steeds minder voorkomen in het taalgebruik. In deze toolkit staan nieuwe woorden recht centraal. Hoe ontstaan ze en kun je de oorsprong achterhalen? Met de informatie uit de toolkit kun je ideeën opdoen voor jouw werkstuk en ontdekken welke aspecten je interessant vindt.

Jouw onderzoek naar neologismen is relevant, omdat:

- je met jouw onderzoek naar neologismen iets kunt zeggen over nieuwe woorden: zijn het eendagvliegen of niet?
- je inzicht krijgt in de manieren waarop nieuwe woorden in het Nederlands ontstaan en daarmee leert over processen van taalverandering en taalverandering.
- neologismen een zeer actueel en herkenbaar verschijnsel zijn in het hedendaagse Nederlands, mensen kunnen zich er zorgen over maken dat de taal verandert en niet voor kennis kun je een bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat hierover.
- het gebruik van neologismen in communicatie ook een sociaal effect kan hebben, bijvoorbeeld voor het construeren van identiteit (onder jongeren) of in reclamelanden.
- het in kaart brengen van neologismen een schat aan informatie opkleeft voor wetenschappers die hier onderzoek naar doen.

De wetenschapper aan het woord

Als ik een lezing houd over neologismen of als ik het heb over nieuwe woorden die kans maken op Woord van het Jaar te worden, hoor ik vaak: 'die woorden heb ik echt nog nooit gehoord'. Dat is niet gek: neologismen hebben tijd nodig om in te burgeren, maar het merendeel is maar evenlief te gebruiken en verdwijnt weer. Dat is jammer, want veel nieuwe woorden, ook eendagvliegen, bevatten interessante informatie die je eigenlijk niet verloren wilt laten gaan. In een woord als zoveel mogelijk bijvoorbeeld herkennen we de woorden twintelen en als en het gaat hier om een eik die veel mensen heel mooi vinden, maar die, tot groot verdriet van die mensen, gekort moet worden. In dat niet een beetje een onzinig woord en verwijft dit woord den niet als de boom gekapt is?

Raken maar, maar het is wel interessant dat taalgebruikers bij het vormen van nieuwe woorden een patroon toepassen dat ze al kennen van andere (nieuwe) woorden. Toetsen wordt namelijk vaker gebruikt, bijvoorbeeld in toetselintreuzel. Zo werd de Nederlandse crimmest Willem Holtheeder een tijdje genoemd toen hij verschoten in talskows en sachmet met 'fars' op de foto ging. En het gaat vaker zo: het is handig om steeds dezelfde werkwoorden als eerste stapje in neologismen te gebruiken, behalve trouwen heb je ook nog struffen (ik) maar eens naar Antheeltoetoor, en ook ik: een kapuier wordt door de politie naar de vijfde gestuurd om te kijken of die daar, ondanks zijn grille leffelij, alomst meewijgt (en daarnaast heb je ook een taberno en taborno, maar ook een takketer).

Ontstaan van neologismen

Nieuwe woorden ontstaan dus doorgaans als (een deel van) de maatschappij verandert. In een periode waarin klimaatzorgen aan de orde van de dag zijn, komen bijvoorbeeld woorden op als 'Vlieg-schaarste', 'doucheschaarste' of 'thermostaatschaarste' (het gevoel van schaamte bij het neven per vliegrijp, uitgeveerd douchen of het hoger zetten van de thermostat). Het kan ook zo zijn dat er een zogenaamde 'taallemmer' (een gat in de taal) gericht moet worden. Heel lang was er geen woord voor het bakje dat je bij de kassa van de supermarkt gebruikt om je eigen boodschappen van die van een ander te scheiden, tot het woord 'beurtsbakje' zijn intrede deed in 1996. Soms ontstaan nieuwe woorden om een alternatief te bieden voor leenwoorden uit bijvoorbeeld het Engels. Zo deed de Volkskrant in oktober 2019 een oproep om Nederlandse taalgebruikers alternatieven voor woorden als e-vader, e-book en meeliden te bedenken. Natuurlijk kan het ook zo zijn dat neologismen het resultaat zijn van creatieve taalgebruikers. Mensen vinden het leuk om nieuwe woorden te verzinnen die de taaiing doeken op een grappige manier: woorden als 'zoemzou' of 'luzenmoeder'. Niet voor niets doen neologismen het ook vaak goed in reclamelanden.

Porte-manteaux

Veel neologismen bestaan uit twee bestaande woorden die zijn samenhangend. De neologismen zijn dus helemaal niet zo 'nieuw'. Een speciaal soort neologismen zijn de 'porte-manteaux', ook wel 'smetwoorden' of 'suffenwoorden' genoemd (samenstellingen). Deze porte-manteaux zijn nieuwe woorden (meestal zachtzandige naamwoorden of werkwoorden) die bestaan uit twee overlopende woorden of woorden. De combinatie vormt een nieuw begrip dat verwijst naar iets nieuws of naar iets dat langer bestaat maar waar nog geen woord voor was. Een ander kenmerk van porte-manteaux is dat bestaande woorden in de combinatie vaak worden verkort. Voorbeelden zijn: 'woelochaching' (wachten-wachhouden), 'consumaderen' (consumeren-hinder), 'participizza' (participatie +pizza) uit de tv-serie De Luzenmoeder, Brexit (Britain+exit), 'tomoni' (tomaten-kommedie), 'bionas' (biologisch-willemstad), 'glampig' (glamour-camping) of 'conculage' (concurrent-otologie).

Andere typen neologismen

Nasat neologismen waarbij alleen de combinatie van elementen nieuw is, zijn er ook 'zuivere nieuwvormingen', waarbij men een nieuwe betekenis vormt die nog niet in de taal voorkomt en daaraan een nieuwe betekenis koppelt zoals bijvoorbeeld het gezin zo kunnen zijn bij 'wak' of 'wul'. Daarnaast is het mogelijk dat een bestaande woordom een nieuwe betekenis krijgt. Oorspronkelijk betekende het woord 'gravel' bijvoorbeeld 'verstrooiend, heel en/of in jongerenstaal of highpoint betekent het ook 'tweedig, cool'.

FUDGE-test

Op het Instituut voor de Nederlandse Taal verzamelen taalkundigen neologismen in aparte digitale bestanden. Sommige neologismen komen in het woordenboek terecht. De Amerikaanse taalkundige Alan Metzger ontwikkelde een test waarmee de 'troudbaarheid' van neologismen kan worden ingeschat. Deze test wordt ook wel de FUDGE-test genoemd, waarbij elke letter in FUDGE staat voor een ander aspect. De F (van Frequency) staat voor hoe vaak het woord voorkomt, de U (van Unobscuredness) staat voor de mate waarin het woord opvalt (een woord dat minder opvalt omdat het lijkt op andere woorden heeft een grotere overvloedigheid), de D (van Diversity of users and situations) staat voor de verscheidenheid, een woord dat door verschillende (groepen) sprekers in verschillende situaties wordt gebruikt, maakt meer kans te overleven, de G (van Generation of forms and meanings) geeft aan dat de kans groter is dat een woord blijft bestaan als het aansluiting vindt bij woorden met bijna dezelfde vorm of als het meerdere betekenissen heeft), de E (van Endurance of concept) geeft ten slotte aan dat een woord sneller zal blijven bestaan als het begrip waarnaar het verwijst ook blijft bestaan. Lexicografen kunnen de FUDGE-test gebruiken bij het selecteren van woorden voor het woordenboek. Als zij besluiten om een woord in het Algemeen Nederlands Woordenboek op te nemen, dan bevat zo'n 'lemma' in elk geval de definitie (betekenis) van het woord, de vorm (bijvoorbeeld of het een samenstelling is), de leeftijd van het woord, de frequentie waarmee het voorkomt en eventueel de betekenis ervan (als deze bekend is). De betekenis van een woord wordt ook wel de 'murat' genoemd en woorden waarvan de betekenis bekend is gemante woorden'. In de online versie van het Algemeen Nederlands Woordenboek kun je ook zelf de FUDGE-test doen, waarbij je aan een nieuw woord voor elk van de aspecten een score toekent van 0, 1 of 2. Een woord met 6 of meer punten heeft doorgaans een grotere overlevingskans!

Je kunt denken aan...

Mogelijke onderwerpen
Verschillende soorten neologismen: zuivere nieuwvormingen, samenstellingen, afdelingen, porte-manteaux, Nederlandse alternatieven voor leenwoorden, bestaande woorden met een nieuwe betekenis, neologismen binnen een bepaald domein, bijvoorbeeld highpoint, mode, politiek, techniek, bedrijfsleven, internet, sport, etc.; de houdbaarheid van neologismen (FUDGE-test); het gebruik van neologismen in nieuwsberichten, op sociale media, in reclamelanden, in ledeteksten etc.; jongerenstaal; neologismen vs. retrologismen/vergeetwoorden; neologismen in het woordenboek; gelegerheidswoordenboeken; of breder: lexicografie; lexicografen

Mogelijke invalshoeken
- Welke soorten neologismen zijn er en hoe zijn ze ontstaan?
- Het bestuderen van neologismen binnen een bepaald domein: Welk soort neologismen kunt je precies voor? Hoe kun je dat verklaren? Wat is het effect van het gebruik van neologismen?
- Kun je voorspellen welke neologismen lang in onze taal zullen blijven en welke niet? Kun je een vergelijking maken met neologismen uit het verleden die zijn gebleven of zijn verdwenen?
- Wat is het effect van het gebruik van neologismen in bepaalde teksten?
- Hoe worden neologismen door taalgebruikers beoordeeld, en waarom?
- Op welke manier bestuderen lexicografen/lexicografen neologismen in hun werk?

Mogelijke taalverschijnselen
De structuur van neologismen: ontleding (of andere talen), verkorting (bv. porte-manteaux), samenstellingen, vertalingen van 'geleende' neologismen, zuivere nieuwvormingen

Mogelijke onderzoeksmaterialen-/methoden
De website van het Instituut voor de Nederlandse Taal (INT): de FUDGE-Test (via INT); zelf een tekstcorpus samenstellen (bv. led-/rapteksten, sociale mediaberichten, nieuws-/vragenberichten, reclameteksten, etc.); zoeken naar het voorkomen van neologismen in een bestaand corpus zoals digitaal; stilteopsporingsdoel (gebruik van menselijke beoordelingen); inhoudsonderzoek naar het gebruik en het herkennen van neologismen; literatuuronderzoek

Leestips
Atlas van de Nederlandse taal, editie Nederland (2017)
Woord! De taal van Nederland (2013)
Klarenwoorden en modestaal (2018)
'Als ik praat, dan praat ik money' (via website Naerlandstat)
'Van morgonpraag naar FUDGE-TEST' (via website Naerlandstat)
'Stilteopsporingsdoel' (via website Naerlandstat)
'Tabletrek' (via website Naerlandstat)

Ontsluit het netuurlijk zonde is om dergelijke woorden informatie verloren te laten gaan, ben ik Londen. Nadat zij in 2002 afstudeerde aan de opleiding Nederlandse taal met een scriptie over het woordje leuk liet haar interesse liggen bij de lexicografie en in het bijzonder bij neologismen. In Vriens werkte bij het INT als lexicograaf mee aan het Algemeen Nederlands Woordenboek (ANW), om aan het Neologismenwoordenboek (NW), ook schreef Vriens een aantal populair-wetenschappelijke boeken over de taal van kleding en mode, over de taal van nederp en over taalgebruikers (naar aanleiding van de verkiezing Weg met dat woord).

PWS schrijven over Duits(land)

Welke mogelijkheden zijn er?

Een overzicht van Duits(land)gerelateerde
PWS-onderwerpen vind je hier!

Aanbod voor PWS-materiaal over Duits(land)

Home → Naslagwerk

Naslagwerken

Het naslagwerk van Duitslandweb biedt betrouwbare informatie aan scholieren, studenten en iedereen die meer wil weten over Duitse geschiedenis, politiek, economie, film, literatuur en sport. Het naslagwerk is geschreven door wetenschappers, docenten en journalisten die gespecialiseerd zijn in het onderwerp. [Lees meer over de auteurs in het colofon.](#)

Geschiedenis

Duitsland na 1990

Politiek en Staatsinrichting

Economie

Duitsland en Europa

Literatuur

Profielwerkstukprijs

Handige links

LEVENDE
Talen

Sectie Duits

- <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerken>
- <https://duitslandinstituut.nl/ce-webinars>
- <https://duitslandinstituut.nl/pws-prijs>
- Of stuur mij een mailtje!
Eline Hakvoort, Onderwijsafdeling DIA
ehakvoort@uva.nl

PWS aanbod RUG

Voor docenten

Pws adviesgesprekken

Lespakket *Klaar voor de Start*

Docentenmiddag: Wetenschap Verbindt

Voor leerlingen

Pws-workshops op school:

Hoofd- en
deelvragen

Brongebruik

Interviews
& enquêtes

Experimenten

Schrijven

Website met voorbeeldonderwerpen

Steunpunten inbox

PWS Prijs

PWS aanbod RUG

Docentenmiddag 'Wetenschap Verbindt'

- Kennismiddag over meer 'w in het vwo' voor de moderne vreemde talen.
- Twee workshoprondes:
  1. CBLL op de RUG: hoe gaat dat?
  2. Colleaguecaroussel met verschillende docenten Europese Talen en Culturen

The screenshot shows a website page for the Scholierenacademie. On the left is a navigation menu with the following items: Scholierenacademie, Scholieren, Leraren, Basisscholen, and Contact. The main content area is titled 'Wetenschap verbindt' and contains the following text: 'Een inspiratiemiddag ter bevordering van de aansluiting tussen PO, VO en WO'. Below this is a paragraph of text: 'Hoe kunnen we leerlingen kritischer laten nadenken en nieuwsgierigheid stimuleren? Hoe kunnen we leerlingen alvast kennis laten maken met onderzoek en wetenschap? Waarom zou je dat doen? En waarom is dat ook bij de talen van belang? Deze vragen staan centraal op 30 juni bij de inspiratiemiddag voor primair, voortgezet en wetenschappelijk onderwijs (PO, VO en WO). [Praktische informatie...](#)'. Below the text is another paragraph: 'Op de inspiratiemiddag bieden we workshops over wetenschap in de klas aan voor basisschoolleraars en docenten die werken op het voortgezet onderwijs. Tijdens de workshops krijg je laagdrempelige voorbeelden aangeboden, zodat je meteen aan de slag kunt met wetenschap samen met je leerlingen. Na de workshops is er een informatiemarkt waar je met collega's van VO en PO wetenschappers en studenten in gesprek kunt gaan onder het genot van een drankje. Ook heb je hier de gelegenheid om lesmaterialen van de Scholierenacademie mee te nemen. Op die manier kun je meteen met wetenschap aan de slag om een kritische houding bij je leerlingen te stimuleren!'. At the bottom of the page is a photograph of people looking at documents and a caption that reads 'Het programma'.

PWS aanbod RUG

PWS-onderwerpen website

- Duits:
  - Dood aan de naamval
  - Verschillen taal Oost- en West Duitsers
- Engels:
  - Vrouwen in de literatuur
  - Subtiel over seks
- Frans:
  - Stakingscultuur
  - Franstalige literatuur uit Afrika
  - Francophonie

The screenshot shows a website interface with a red navigation bar at the top containing the following items: Onderzoek, Maatschappij/bedrijven, Alumni, Magazine, and Over ons. Below the navigation bar, a breadcrumb trail reads: Maatschappij/bedrijven > Scholierenacademie > Scholieren > Profielwerkstuk. A sidebar on the left lists the following items under 'Profielwerkstuk': Profielwerkstuk, Fase 1: Verwonderen en verkennen, Fase 2: Onderzoeksvraag en hypothese, Fase 3: Onderzoeksplan, Fase 4: Uitvoeren en resultaten, Fase 5: Conclusies en verklaren, Fase 6: Rapporteren en presenteren, Fase 7: Nieuwe vragen, Contact, and Profielwerkstukprijzen 2022. The main content area features an article titled 'De Franse stakingscultuur'. The article text discusses the increase in strikes in France, comparing it to the Netherlands, and mentions the 1968 student strike. It also notes that the article is part of a profile assignment for the French language course.

Loket Profielwerkstukken

Radboud Pre-University College of Society

Profielwerkstukondersteuning

Workshop profielwerkstukken voor de talen 9 juni 2022

Jolien Quaedvlieg, MA

Coördinator Pre-University College of Society, Faculteit der Letteren

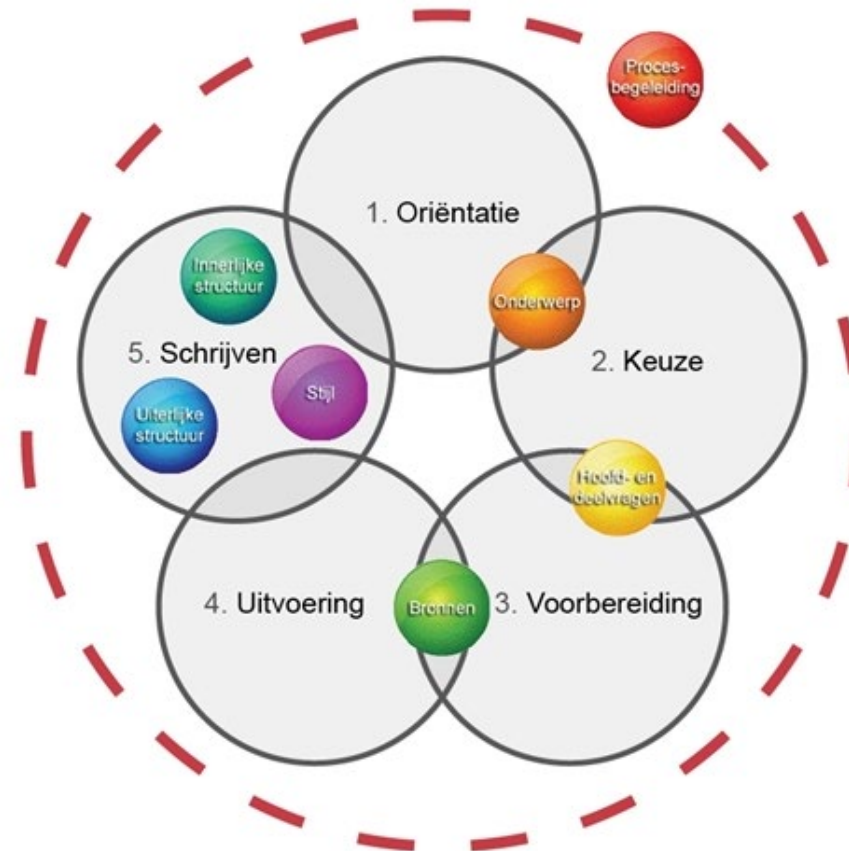
PROFIELWERKSTUKONDERSTEUNING

Scholieren

- Stel je PWS vraag
- PWS onderwerpen
- PWS hulpstukken
- PWS spreekuur

Scholen

- PWS-starter
- Kennisclips
- Nescioprijs

CONTACT

RADBOUD

pre-university college

www.ru.nl/pucociety/

pucofsociety@let.ru.nl
jolien.quaedvlieg@ru.nl

@radboudpuc

@radboudpuc

/company/radboudpuc

/instituut
voor de
Nederlandse
taal/

ivdnt.org

Workshop profielwerkstuk voor de talen

Donderdag 9 juni 2022

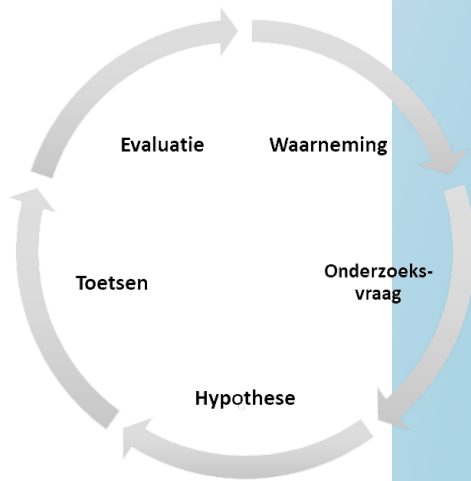
Roland de Bonth

Onderzoeker/taalkundige (en oud-docent)

Roland.deBonth@ivdnt.org

/instituut
voor de
Nederlandse
taal/

HET INT EN HET PWS

Onderwerpskeuze

Het Instituut voor de Nederlandse Taal is dé plek voor iedereen die iets wil weten over het Nederlands door de eeuwen heen (taalverandering, taalvariatie, morfologie, syntaxis)

Bronnenmateriaal

Woordenboeken
Spelling & grammatica
Corpora & lexica

Hoe?

Welke onderzoeksvragen kunnen leerlingen stellen?
Hoe kunnen zij het bronnenmateriaal daarbij gebruiken?

Keuzeworkshops in breakoutrooms

16:30-17:15 - A1. Els Stronks (Schrijfakademie.nl), Een PWS over schrijven

16:30-17:15 - A2. Roland de Bonth (Instituut voor de Nederlandse taal), Onderzoek in de digitale bronnen van het INT

16:30-16:55 - B1. Hanny Gijsman (Universiteit Leiden), Loket Profielwerkstukken
Universiteit Leiden

17:00-17:25 - B2. Jolien Quaedvlieg (Radboud Universiteit), PWS-ondersteuning
Radboud Pre-University College

16:30-16:55 - C1. Kristel Doreleijers (Profielwerkstuktaalkunde.nl), Taalwetenschap in
thema's en toolkits

17:00-17:25 - C2. Tessa van de Warenburg en Lucas van der Deijl (Litlab.nl), Schrijf je
pws met LitLab